

**TYT**

**VİDEO KONU ANLATIMI**  
**VİDEO SORU ÇÖZÜMÜ**



**destek**

# TÜRKÇE

**SORU BANKASI**

- **ÖZEL DERS FORMATI**
- **KONU DESTEK TESTİ**
- **KONU UYGULAMA TESTİ**
- **KONU TARAMA TESTİ**

**ens**  
Eğitimci Mikail ÖZTAŞ

**GÖKSU ÇETİN**  
**MİKAIL ÖZTAŞ**  
**HARUN DERİN**



103  
TEST

1224  
SORU

## ÖĞRENMENİN EN KOLAY YOLU!

ENS Yayınları Destek Soru Bankaları konulardaki eksiklerinizi tamamlamak için size konu anlatımlı video desteği sunmaktadır. Destek testlerindeki soruların altındaki videoları uygulamadan izleyerek tüm TYT konularını yazarlarımızdan dinleme fırsatı bulabilirsiniz. Ayrıca yapamadığınız soruların video çözümlerini yine yazarlarımızın anlatımıyla dinleyebilirsiniz.

Google Play Store'dan  
ya da  
App Store'dan

**ens**  
Eğitimde Nitelikli Sayfa

uygulamasını telefonunuza veya  
tabletlere indirin.  
Akıllı telefon ya da tablet  
kullanmıyorsanız  
www.ensyayinlari.com.tr  
adresimizden

**VİDEO KONU ANLATIMLARI**'na  
ve **VİDEO SORU ÇÖZÜMLERİ**'ne  
kolaylıkla ulaşabilirsiniz.



Uygulamayı kullanarak evde,  
okulda, otobüste kendinizi  
hazır hissettiğiniz her yerde  
**VİDEO KONU ANLATIM-  
LARI**'nı ve **VİDEO SORU  
ÇÖZÜMLERİ**'ni  
izleyebilirsiniz. Her ünitenin  
başında videoların içerikleriyle  
ilgili yönerge verilmiştir. Bu  
yönergelerden hareketle  
istediğiniz konunun videosunu  
izleyebilirsiniz.

[www.lisedestek.com](http://www.lisedestek.com)



Available on the iPhone  
App Store

GET IT ON  
Google play

Copyright © Bu kitabın her hakkı saklıdır.

Hangi amaçla olursa olsun,  
bu kitabın tamamının ya da bir kısmının,  
kitabı yayımlayan yayınevinin önceden  
izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi  
ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması,  
yayımlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN: 978-625-8160-25-3

1007- 1 - 23



Sözel Branşlar Yayın Yönetmeni:

**Mikail ÖZTAŞ**

Yazarlar:

**Göksu ÇETİN - Harun DERİN - Mikail ÖZTAŞ**

Editör:

**Nuri SOYUDURU**

Dizgi:

**Ens Dizgi Grafik**

Santral: **0850 302 2090**

ENS Yayınları: **0549 805 37 82**

Matbaa:



[ensyayinlari@gmail.com](mailto:ensyayinlari@gmail.com)



[ensyayinlari](https://www.instagram.com/ensyayinlari)



[Ens Yayınları](https://www.facebook.com/EnsYayinlari)

# SUNUŞ

Kıymetli Öğrencilerimiz,

Bu zamana kadar pek çok sınavda ter döktünüz, göz nuru döktünüz; bundan sonra da hayatınızda önem arz eden pek çok sınavla karşılaşacaksınız. Üniversite sınavı belki de bu sınavların en kapsamlısı ve yorucu olanıdır. Ülkemizde pek çok öğrencinin ana sorunu, üniversite sınavına hazırlık döneminde “temel eksikliği”dir. **ENS Yayınları** olarak bu eksikliği gidermek amacıyla hazırladığımız “**DESTEK SERİSİ TÜRKÇE SORU BANKASI**”ni sizlere ulaştırmanın sevincini yaşıyoruz. İnsanı sınavlardan çok bilmediklerinin korkuttuğunu, hayatın kendisinin de bir sınav olduğu gerçeğini göz ardı etmeden söyleyebiliriz.

**ENS Yayınları** Destek serisinin her bir ürünü, öğrenilemeyen ya da eksik öğrenme neticesinde unutilan, yani bilinmeyen konulara ışık tutmak, bu konularla ilgili kalıcı öğrenme sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

**ENS Yayınları** Destek Soru Bankası serisinin bir parçası olan video konu anlatımları Destek Soru Bankası’ndaki sorularla örtüşmekte, konu sıralamasına göre düzenlenen sorular, video desteği ile kademeli olarak kavratılmakta ve pekiştirilmektedir.

Ustabaşı olmanın yolu pratik yapmaktan geçmektedir. Çoğu öğrenci önceki dönemlerde aynı konunun işlendiğini ancak unutulduğunu itiraf etmektedir. Kalıcı öğrenme, yaparak-yaşayarak öğrenmeden geçmektedir. Biz de kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirmek amacıyla elektronik ortamda uzman öğretmenlerimizin sunumunda yapılan konu anlatımlarıyla aynı doğrultuda hazırladığımız Destek Soru Bankalarımızın ideal soru sayısı ile kalıcı öğrenmeyi gerçekleştireceğine inanıyoruz.

**ENS** Soru Bankalarındaki soruların tamamı kademeli ve kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirecek biçimde hazırlanmıştır. Soruların video çözümleri, pratik çözüm teknikleri ve konu tekrar desteği ile kitabın yazarları tarafından yapılmıştır.

Bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen yazarlarımız Göksu ÇETİN, Harun DERİN ve Mikail ÖZTAŞ’a; kitabın kontrol edilmesinde bize destek veren hocalarımız Duygu SIRAKAYA ÇAVUŞ ve Zeynep GÜNEŞ ÜNER’e; editörümüz Nuri SOYUDURU’ya sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Unutmayın ki hayat mücadelelerle dolu ve uzun bir yolculuktur. Bu uzun yolculukta size DESTEK olmak bizim en büyük sevinç ve gurur kaynağımız olacaktır.

**ENS YAYINLARI**

# İÇİNDEKİLER

## 1. ÜNİTE

<b>SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM</b> .....	5
Sözcüğün Anlamı .....	7
Sözcükte Anlam İlişkileri.....	13
Söz Öbeklerinde Anlam.....	19

## 2. ÜNİTE

<b>CÜMLEDE ANLAM</b> .....	25
Cümlelerin Oluşumu ve Anlamı .....	27
Cümlede Anlatım ve Anlam İlişkileri .....	33
Cümlede Duygu ve Düşünce.....	39

## 3. ÜNİTE

<b>ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI</b> .....	45
Anlatım Biçimleri.....	47
Düşünceyi Geliştirme Yolları .....	53

## 4. ÜNİTE

<b>PARAGRAF</b> .....	59
Paragrafta Yapı .....	61
Paragrafta Ana Düşünce - Yardımcı Düşünce.....	75
Paragrafta Konu - Başlık - Sorunun Cevabı - Kişi Özelliği.....	89
<b>Konu Tarama Testi - 1</b> .....	99

## 5. ÜNİTE

<b>SES BİLGİSİ - YAZIM KURALLARI - NOKTALAMA İŞARETLERİ</b> .....	103
Ses Bilgisi.....	105
Yazım Kuralları.....	111
Noktalama İşaretleri.....	119
<b>Konu Tarama Testi - 2</b> .....	125

## 6. ÜNİTE

<b>SÖZCÜKTE YAPI</b> .....	129
Sözcükte Yapı .....	131

## 7. ÜNİTE

<b>SÖZCÜK TÜRLERİ (AD SOYLU SÖZCÜKLER)</b> .....	137
İsim.....	141
Zamir .....	147
Sıfat .....	153
Zarf .....	159
Tamlamalar.....	165
Edat - Bağlaç - Ünlem .....	171
<b>Konu Tarama Testi - 3</b> .....	177

## 8. ÜNİTE

<b>FİİL (EYLEM)</b> .....	181
Fiilde Kip, Kişi, Zaman.....	183
Fiillerde Birleşik Zaman - Ek fiil - Fiilde Yapı.....	189
Eylemsiler (İsim - Fiil, Sıfat - Fiiller, Zarf - Fiiller) .....	195

## 9. ÜNİTE

<b>EYLEM ÇATISI</b> .....	201
Eylem Çatısı (Özneye Göre Çatı, Nesneye Göre Çatı).....	203

## 10. ÜNİTE

<b>CÜMLE BİLGİSİ</b> .....	209
Cümlelerin Öğeleri.....	211
Cümle Türleri.....	217

## 11. ÜNİTE

<b>ANLATIM BOZUKLUKLARI</b> .....	223
Anlatım Bozuklukları.....	225
<b>Konu Tarama Testi - 4</b> .....	231
<b>CEVAP ANAHTARLARI</b> .....	235

**1.**

## **ÜNİTE**

**SÖZCÜKTE VE  
SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM**

## **KONULAR**

- D - 1. SÖZCÜĞÜN ANLAMI
- D - 2. SÖZCÜKTE ANLAM İLİŞKİLERİ
- D - 3. SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM



Soruları çözmeden önce bu testte yer alan sorularla ilgili konu anlatım videolarını izleyiniz. Videoların içerikleri aşağıdaki gibidir.

## 1. Bölüm

### Sözcüğün Anlamı

#### Destek 1 Sf 7

- |                          |                        |
|--------------------------|------------------------|
| 1. video: Çok Anlamlılık | 7. video: Kişileştirme |
| 2. video: Gerçek Anlam   | 8. video: Benzetme     |
| 3. video: Yan Anlam      | 9. video: Kinaye       |
| 4. video: Mecaz Anlam    | 10. video: Tariz       |
| 5. video: Terim Anlam    | 11. video: Dolaylama   |
| 6. video: Ad Aktarması   |                        |

## 2. Bölüm

### Sözcükte Anlam İlişkileri

#### Destek 2 Sf 13

- |                              |                                |
|------------------------------|--------------------------------|
| 1. video: Eş Anlam           | 5. video: Soyut ve Somut Anlam |
| 2. video: Yakın Anlam        | 6. video: Genel - Özel Anlam   |
| 3. video: Zıt Anlam          | 7. video: Anlam Değişmesi      |
| 4. video: Eş Sesli Sözcükler | 8. video: Nitel - Nicel Anlam  |

## 3. Bölüm

### Söz Öbeklerinde Anlam

#### Destek 3 Sf 19

- |                            |                                      |
|----------------------------|--------------------------------------|
| 1. video: Dolaylama        | 5. video: Deyimler                   |
| 2. video: Güzel Adlandırma | 6. video: Atasözleri                 |
| 3. video: Yansıma          | 7. video: Kalıplaşmamış Söz Öbekleri |
| 4. video: İkillemeler      |                                      |

1. I. Rüzgâr estikçe ağaçtaki olgun armutlar birer birer düşüyordu.  
 II. Bu yıl dağlara kar erken düştü.  
 III. İnce dallı badem ağaçlarının gölgeleri sahile inen keçi yoluna düşüyordu.  
 IV. Ekonomik kriz yüzünden gündelikleri yarı yarıya düşmüştü.  
 V. Bana arada bir bakkaldan tuz ve limon almak düşüyor, o kadar.

“Düşmek” sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

1. VİDEO

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcük gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Limanda iskelenin karşısına düşen kahveye doğru yürümüşlerdi.  
 B) Kızıştım, çocuğa söylenecek ağır bir söz arıyordum.  
 C) Psikolojik kitaplar beni sarmıyor, başka bir roman alalım.  
 D) Daha eski zamanda koyu bir Türkçe taraftarıymış.  
 E) Ucuz kahramanlıklara kanacağıma düşünüyorsan yanılıyorsun.

2. VİDEO

3. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi yan anlamda kullanılmamıştır?

- A) Yaşlı nene yorganın yüzünü güçlükle değiştirdi.  
 B) Bir anda diş etindeki kanamadan ağızına kan doldu.  
 C) Ünlü aşçı yemeğe bir diş sarımsak daha ekledi.  
 D) Televizyonu açmak için kırmızı düğmeye basmanızı gerekir.  
 E) Şehrin çıkışındaki tepenin sırtlarına ağaç dikiyorlardı.

3. VİDEO

4. Sözcüğü bir ilgi veya benzetme sonucu gerçek anlamından başka bir anlamda kullanmaya mecaz anlam adı verilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Adam ağır adımlarla gelip masanın başına geçiyor.  
 B) Cüneyt Bey sözlerini tartıyormuş gibi ağır söylüyordu.  
 C) Her vakit sebepsiz bir sinirden köpüren kardeşimi bir horozla benzetmeye başladım.  
 D) Türklerin yüzlerce yıl önceki kitabeleri hâlâ duruyor.  
 E) Suyun başına çöküp ellerini, yüzünü yıkamaya koyuldu.

4. VİDEO

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamıyla kullanılan bir sözcük yoktur?

- A) Hepimiz şarkıyı notalarına göre çalmaya başladık.  
 B) Şiirin ilk beytini öğretmen tek tek açıkladı.  
 C) Dişine yaptırdığı dolgu ağrı yapmaya başladı.  
 D) Bazı bakterilerde hücre duvarının dışında koruyucu bir kapsül bulunur.  
 E) Çocuğun aşırılığı içeride olanların dikkatini çekmişti.

5. VİDEO

6. Banka, gün içinde ödeme yapmamı söyledi. (Banka çalışanları)

Bu cümlede “banka” sözcüğündeki anlam olayı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Hoşgörüsü olmadığından karşısındakini de öyle görüyor.  
 B) Önemli olan senin kendine güvenip adım atmandır.  
 C) Kargoyu almak için postaneye gitmesi gerekiyor.  
 D) İnsan gördüğü her davranışın nedenini bilmek ister.  
 E) Arabayı durdurup adresi büfeye soruyoruz.

6. VİDEO



7. “Dalgalan sen de şafaklar gibi ey nazlı hilâl” dizesinde “hilâl” bayrağın parçası olduğu hâlde bayrak yerine kullanılmıştır, yani benzetme amacı güdülmeyen bir sözcük başka bir sözcük yerine kullanılmıştır.

**Aşağıdaki dizelerin hangisinde, bu örnekteki benzer bir kullanım vardır?**

- A) Mutsuzluktan söz etmek istiyorum  
Dikey ve yatay mutsuzluktan
- B) Diyelim yağmura tutuldun bir gün  
Bardaktan boşanırcasına yağıyor hem de
- C) Güç bela bir bilek aldım gişeden  
Yolculuk başladı Haydarpasha'dan
- D) Ne saklayayım gaflet ettiğimi  
Elimle batırmışım gençliğimi
- E) Bir akşamüstü pencereden bakıyordun  
Ağır ağır, yollara inen karanlığa

6. VİDEO

8. İnsana ait birtakım özelliklerin doğadaki varlıklara aktarılması kişileştirme değildir.

**Aşağıdaki dizelerin hangisinde kişileştirmeye yer verilmiştir?**

- A) Sen yoksun hiçbir şey yok güneşin rengi  
Ağustos yıldızlarının sıcaklığı karanfil kokusu
- B) Sevdığın kadardır ömrün  
Gülebildiğin kadar mutlusun
- C) Ben sana mecburum bilemezsin  
Adını mih gibi aklımda tutuyorum
- D) Yaşadıklarımın öğrendiğim bir şey var  
Yaşadın mı yoğunluğuna yaşayacaksın bir şeyi
- E) Bir yağmur başlar ya inceden ince  
Bak o zaman topraktaki sevince

7. VİDEO

9. (I) Yavuz Selim kendinden beklenmeyen seri bir hareketle yana kaydı. (II) Kurtbay'ın hamlesini boşa çıkardıktan sonra onu bileklerinden yakaladı. (III) Kurtbay debeleniyor, Yavuz'un aslan pençesini andıran ellerinden kurtarmıyordu kendini. (IV) Elindeki hançer yere düştü, Kurtbay nöbetçilere teslim edildi. (V) Yavuz yerine oturdu, düşmanın gözlerine hışımla baktı.

**Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde benzetmeye yer verilmiştir?**

- A) I      B) II      C) III      D) IV      E) V

8. VİDEO

10. Bir sözcüğü veya sözcük grubunu hem gerçek hem de mecaz anlama gelecek şekilde kullanmaya kinaye denir. Kinayede mecaz anlam kastedilir.

**Aşağıdaki dizelerin hangisinde, bu açıklamanın örneği vardır?**

- A) Bulamadım dünyada gönüle mekan  
Nerede bir gül bitse etrafı diken
- B) Terk eyledim ağalarım beylerim  
Boz bulanık seller gibi çağlarım
- C) Fikir vadisinden bir ırmak geçer  
Eğilir selviler suyundan içer
- D) Köyler, ufka dizilen tozlanmış birer resim  
Yollar, köyleri saran eskimiş çerçeveler
- E) Sarı saçlarına deli gönlümü  
Bağlamışlar çözülmüyor Mihriban

9. VİDEO

11. Gördüğüm şeyi asla sezemem  
Korku bilmem hiç yalnız gezemem  
İcap etse kendi adım yazamam  
Kâtiplikte gayet iştiharım var

Bu dörtlükte şair, korkak kişilerin cesur, cahil insanların bilgili görünmesini .... sanatı ile anlatmış, böyle kişileri üstü kapalı bir şekilde eleştirmiştir.

**Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?**

- A) Benzetme      B) Kinaye      C) Tariz  
D) Kişileştirme      E) Ad aktarması

10. VİDEO

12. Tek sözcükle anlatılabilecek bir varlık ya da kavramı birden çok sözcükle anlatmaya dolaylama denir.

**Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya örnek olabilecek bir kullanım vardır?**

- A) Hafta sonları evde oturup bütün gün televizyon izliyordu.
- B) Otobüs yirmi dakikalık bir gecikme ile İstanbul'a varmıştı.
- C) Çok titiz bir insandı, her şeyin düzenli olmasını isterdi.
- D) Polis, başarılı bir operasyonla kasa farelerini yakalamıştı.
- E) Akşam eve gidince beni mutlaka cepten arayıp bildirir.

11. VİDEO

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “işlemek” sözcüğü “ince ve süslü şeyler yapmak, nakışlamak” anlamında kullanılmıştır?

- A) O uzun ve derin bakış, genç adamın ta yüreğine kadar işlemiştir.
- B) Para için işlemediğini iddia eden bu fakir ihtiyar, şüphesiz, sanatının âşığıydı.
- C) Bu hafta beş ders boyunca fiiller konusunu işledik, sonra da soru çözdük.
- D) Şimdi otomobillerin, otobüslerin işledikleri asfalt caddeden bir zamanlar ne kervan ne insan geçirdi.
- E) Tayin çizelgelerini düzenliyor, ambar defterini işliyorum.

2. I. Çiftlik ona kendisini gözü gibi seven ana babasından kalmış.  
II. Yeni aldığı araba, akşam trafiğinde caddenin ortasında kaldı.  
III. Tam beş sene benimle beraber kaldı.  
IV. Arabada yaşlı bir kadın ve yalnız dört çocuk kalmıştı.

Aşağıdakilerden hangisi “kalmak” sözcüğünün numaralanmış cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Oyalanmak, vakit geçirmek
- B) Hayatını sürdürmek, yaşamak
- C) Miras olarak geçmek
- D) İşlemez, yürümez duruma gelmek
- E) Zaman, uzaklık veya nicelik belirtilen miktarda bulunmak

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlam taşımaktadır?

- A) Anılardan ve izlenimlerden yola çıkarak oluşturduğu metinler oldukça ilgi çekiyor.
- B) İnsan ilişkilerini iyi gözlemlemiş ve doğru yansıtma başarılı olmuştur.
- C) Özel uçağının olduğu bölüme doğru eşiyile birlikte ilerlemeye başladı.
- D) Dergide kültürel çalışmalara öncelik verilerek konular aylık işlenecek.
- E) Her hücrenin protein, yağ ve karbonhidrat oranları birbirlerinden farklı olduğu için zarı hücreye özgüdür.

4. (I) Asırlarca devam eden bir yaşamsal sürecin oluşturduğu katmanlar üzerinde yaşıyor İstanbul. (II) İlk yerleşimlerden bugüne her kültür ayrı bir iz, bir kalıntı bıraktı. (III) Keşiflerimiz uzak ya da yakın tarihle bizleri yüzleştiriyor zaman zaman. (IV) Bazen bir sarnıcın karanlığında gizemli derinliğe bazen de raysız bir demiryolunun aldığı yolun tükenmezliğine uzanıyoruz küçük ipuçları ile... (V) Kâğıthane Demiryolu'nun kısacık ömrüyle tarihe not düşmeyi başaran böylesi bir hikâyesi var.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, “yaşıyor” sözcüğü “varlığını sürdürmek” anlamında kullanılmıştır.
- B) II. cümlede, “ilk” sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.
- C) III. cümlede, “uzak” sözcüğü gerçek anlamının dışında kullanılmıştır.
- D) IV. cümlede, “uzanmak” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
- E) V. cümlede, “ömür” sözü terim anlamda kullanılmıştır.

5. Soğuk hava, dik inişler ve bol kar... Bir snowboardcu daha I

(başka) ne ister ki? Peki ya etrafında (çevresinde) II

dev kum tepeleri, bol kum ve bir board tahtası duruyorsa III

(bulunuyorsa)? İşte o zaman kum sörfü ortaya IV

(meydana) çıkmış olur... Aslında adını belki ilk burada duyduz fakat kum sörfünün tarihi Antik Mısır'a kadar dayanır. Yani milattan önce 3.050 yılından beri var olan bir spor hatta (sanki) bir gelenek. V

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yerine ayraç içinde verilen söz kullanıldığında, anlamca bir değişiklik olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerden hangisi yan anlamda kullanılmıştır?

- A) Kuşların kanat yapıları bir tasarım harikasıdır.
- B) Arabanın ve evin anahtarı masanın üst gözünde olacak.
- C) Bağırarak ders anlattığı için boğazı sürekli ağrıyormuş.
- D) Ekşi yoğurdu atmayıp ayran yaparak değerlendirebilirsin.
- E) Yakın bir gelecekte konumuzun ne olacağı bilinmez.

**7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gerçek anlamda kullanılmıştır?**

- A) Üniversite bittikten sonra Nurettin şehre gönderilmişti.
- B) Kardeşimin beni böyle soğuk karşılayacağı aklıma gelmezdi.
- C) İşten atılmasıyla ilgili bütün gece bana içini döktü, hayli konuştuk.
- D) Gizli tanışın anlattıkları benim aklımı karıştırdı, tanık ne demek istedi acaba?
- E) Karşıma geçip pişkin konuşması sadece benim değil etrafımızdakilerin de moralini bozmuştu.

**8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde mecazlı söyleyiş yoktur?**

- A) Dallar mısra mısra, şair tez duyar  
Bahar nezle olsa hemen yaz duyar
- B) Serpilmeye başladı bir yağmur ince ince  
Son yokuş noktasından düzlüğe çevrilince
- C) Bir buz parçası gibi kendinden eriyerek  
Yaşayıp öldüğünü kimseler bilmeyecek
- D) Gümüş bir dumanla kapandı her yer  
Yer ve gök bu akşam yayla dumanı
- E) Ey yıldızlar önünde boynunu büken dallar  
Bu sabah sizden geçen rüzgârlar geldi sandım

- 9.** Diyelim yağmura tutuldun bir gün  
Bardaktan boşanırcasına yağıyor mübarek  
Öbür yanda güneş kendi keyfinde  
Ne de olsa yaz yağmuru  
Pırıl pırıl düşüyor damlalar

Yukarıdaki dizelerde şair, sanatsal bir ifadeyle güneşe insana ait bir özellik yüklemiştir.

**Bu açıklamalarda sözü edilen anlam olayı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Ad aktarması
- B) Doğadan insana aktarma
- C) Kinaye
- D) Kişileştirme
- E) Benzetme

- 10.** Bir sözü benzetme amacı gütmeyen bir başka söz yerine kullanmaya ad aktarması adı verilir.

**Aşağıdakilerden hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?**

- A) Fukaranın hem sağ bileği çıkmış hem davulu patlamıştı.
- B) Çok geçmeden haber çıkacağını bir anne olarak derhâl sezmişti.
- C) Savcı yardımcısı eski model arabasının anahtarını çevirdi, motor çalışmadı.
- D) Genç ve dinamik beyinleri maalesef ülkede tutamıyoruz.
- E) Kadın bebeğini itina ile beşiğine yatırdı, yüzünü bir tül ile örttü.

- 11.** I. Ortalık ağırırken bir arkadaşımın yorgun adımlarla konaktan çıktık.  
II. Siz okulu bitirip subay çıktığınızda, ben size bir emir eri bulurum.  
III. Yeni evimizden çıkıp eski evimize taşındık.  
IV. Başından beri gazetelerde enstitü hakkında havadiserler çıkıyordu.  
V. Çok sonra, çocukluktan çıkıp kocaman adam olduktan sonra öğrenecek bunu.

**“Çıkmak” sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?**

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

**12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, ayraç içindeki sözün anlamını içeren bir söz yoktur?**

- A) Evlerin bir tarafını yol, üç tarafını da yine çam ormanları kaplar. (Çepeçevre sarmak, kuşatmak)
- B) Yirmi yaşını dolduralı bir iki seneden fazla olmamıştı. (Yaşını, yılını bitirmek)
- C) Ben o kadar rahatım; öyle okşayıcı, huzur ve mutluluk verici tatlı rüzgâr karşımdayım ki... (Üzüntü, sıkıntı ve tedirginliği olmayan)
- D) Mesai arkadaşımın bu canlılığı beni rahatsız ediyor. (Neşelilik, hareketlilik)
- E) Haydi! Sen git, beni yalnız bırak, bu akşam iyi değilim. (Hafifseme, alay etme)

1. (I) Polonezköy'ün kiremit çatılı çiftlik evleri tarım ve hayvancılığa dayalı bir geçmişti anımsatıyor. (II) Ama o günler çoktan geride kalmış. (III) Artık yöre insanı geleceği turizmde arıyor. (IV) Zosia Teyze'nin bir asrı çoktan geride bırakan evi de bir müze işlevi görüyor. (V) Ağaçların oluşturduğu doğal bir tünelden geçilerek ulaşılan ev, ziyaretçilerini köyün tarihine doğru bir yolculuğa çıkarıyor.

**Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde kişileştirmeye yer verilmiştir?**

- A) I      B) II      C) III      D) IV      E) V

2. (I) Bartın'dan sonra giderek sıklaşan orman, Karadeniz'in lacivert sularıyla bulunduğu Amasra'ya ulaşıyoruz. (II) Denize üzüm salkımı gibi uzanmış bir yarımada üzerine kurulan ilçedeki ilk durağımız Küçük Liman. (III) Yan yana sıralanmış rengârenk balıkçı tekneleriyle bir eski zaman fotoğrafını andıran limanın yakın çevresi asırlık konaklarla dolu. (IV) Karadağ Prensi Nikola'nın Kotor'daki köşkünden esinlenerek yapılan Ethem Ağa Konağı, ilçenin en dikkat çekici yapılarından.

**Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde benzetme yapılmıştır?**

- A) I ve II      B) I ve III      C) II ve III  
D) I ve IV      E) II ve IV

3. İnsana ait birtakım özelliklerin doğadaki canlı veya cansız varlıklara aktarılmasına deyim aktarması adı verilir.

**Aşağıdaki dizelerden hangisinde insana ait bir özellik doğaya aktarılmıştır?**

- A) Sezince boyundan büyük nazını  
Prenses sanmıştım çoban kızını  
B) Boşa aranırdım, boşa daldardım  
Açıldım engine kıyına vardım  
C) O gece ne kadar güzeldi mehtap  
Gönülden fışkıran nağmeler gibi  
D) Dağlara yaslanıp yatan güneşi  
Yaralı, hastadır, yorgundur sandım  
E) Bir zaman baş tacı ettiğin bendim  
Nereye layıktım nereye kondum

4. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi gerçek anlamda kullanılmıştır?

- A) Eşyaların bir kısmını kamyonla sığdıramayınca kendi arabalarının bagajına yüklediler.  
B) Fazla çabalama, bu anlattıklarını kimseye yutturamazsın.  
C) Müdürümüz kendini bizden pek yükseklerde görürdü.  
D) Öğretmenin sözleri onu kamçılamış, yapması gerekenleri gözünün önüne sermişti.  
E) Annesine bozulmasının yanlış olduğunu biliyor ama bir türlü itiraf edemiyordu.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, ayraç içindeki sözün anlamını içeren bir söz yoktur?

- A) Heykel ilkin çamurdan yapılıyor, sonra kalıbını çıkarıp tunçtan dökcekler. (Bir şeye biçim vermeye veya eski biçimini korumaya yarayan araç)  
B) Halim'e içinde bulunduğu zor ve ezici durumdan kurtulmak için bundan daha elverişli bir fırsat çıkmazdı. (Uygun, müsait)  
C) Ne var ki bunları şimdiye kadar kimseye anlatmadığım için uygun ifadeyi bulmakta zorlanıyorum. (Anlatım)  
D) Sakalı yeni çıkmış yüzünde çocukça ifadeler uçuyordu. (Kapalı olmayan, açılmış)  
E) Açık konuşma zamanının artık geldiğine ikna olmuşum. (Kolay anlaşılır)

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) Bir araya geldiğimizde kalbimi kıracak davranışlar sergilemekten kaçınmazdı.  
B) Yakın çevremde yeğenim kadar tatlı bir çocuk görmedim.  
C) Kazadan sonra hayattan, işten ve yaşadıklarından iyice soğudu.  
D) Tecrübelerim ince ruhlu insanların çevreleri tarafından anlaşılmadığını gösteriyor.  
E) Tartışmanın sonundaki sözleri daha da kaygı vericiydi.

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “sıcak” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) Bu sıcakta arada bir şeyler içip yemeden çalışılmıyor.
- B) Yaşlı olduğum için beni oldukça sıcak karşıladılar.
- C) Müdürümüz küçük çocuğun sıcak bakışlarına dayanamadı.
- D) Annesinin sıcak ilgisi hastalığının hızla düzelmesini sağlıyor.
- E) Yıllarca yurt dışında tek başına yaşamış, sıcak bir yuvayı özlüyordu.

8. Birisi bize hiç gitmediğimiz bir beldenin havasını anlatırken “Oranın havası çok sıcak ve nemlidir.” demesiyle “İnsanın gömleği vücuduna yapıyor, insan nefes alırken boğulacakmış gibi oluyor.” demesi farklıdır. Birinci anlatım somut, ikincisi ise benzetmeyle yapılan bir anlatımdır. Bir düşünceyi benzetme ya da mecazla anlattığımızda dinleyiciyi kendi düşüncemizin içine çeker, onun da bizim hissettiğimizi hissetmesini, düşündüğümüzü düşünmesini sağlarız.

**Bu parçada geçen altı çizili sözcüklerin anlam özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?**

	Sıcak	Yapışmak	Çekmek
A)	mecaz	gerçek	yan
B)	yan	gerçek	mecaz
C)	gerçek	gerçek	mecaz
D)	gerçek	mecaz	yan
E)	mecaz	mecaz	gerçek

9. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi yan anlamında kullanılmıştır?

- A) Ayağında, kenarları aşınmış eski bir kundura vardı.
- B) Çırcır makinesinin kolunu koparacakmış gibi çeviriyordu.
- C) Bayram sevinciyle çocuklar kendilerini sokağa attılar.
- D) Yaşlı köpek iri, hantal gövdesini zorlukla sürüklüyor gibiydi.
- E) Evin önüne geldiğimizde ortalık çoktan kararmıştı.

10. Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik  
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik  
I. (ad aktarması)
- ▶ Savaş ortalığı toz duman ederken  
Yok olan gencecik fidanları  
II. (deyim aktarması)
- ▶ Durgunca bir deniz sahilleri öper  
Söner ufuklarda sevdalı bir kamer  
III. (kişileştirme)
- ▶ Bulamadım dünyada gönle mekân  
Nerde bir gül bitse etrafı diken  
IV. (kinaye)
- ▶ Güç belâ bir bilet aldım gişeden  
Yolculuk başladı Haydarpaşa'dan  
V. (benzetme)

Yukarıdaki dizelerde altı çizili sözlerde görülen anlam olayları parantez içinde verilmiştir.

**Parantezle belirtilen anlam olaylarındaki yanlışlığın giderilmesi için numaralanmış sözlerin hangilerinin yer değiştirmesi gerekir?**

- A) I ve III
- B) I ve V
- C) II ve IV
- D) II ve V
- E) III ve IV

ens

11. Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili söz hem gerçek hem mecaz anlama gelecek biçimde kullanılmıştır?

- A) Şahıs hakkında anlattıklarınız, mahkemede doyurucu bir açıklama olmadı.
- B) Kot pantolonu, modeli bozulmaması için tersinden yıkamalısın.
- C) Bütün yaz hiçbir şey yapmadan sırt üstü yattı.
- D) Dağ ve deniz gözlemlerini yansıttığı yağlı boya resimlerini satışa çıkardı.
- E) Daracık ve bozuk kaldırımlardan çamurlu sular akıyor.

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde benzetmeye (teşbih) yer verilmemiştir?

- A) Ah bu türküler, köy türküleri  
Ana sütü gibi candan
- B) Bizim de kalbimizi kıvıldatır yerinden  
Toprağa diz vuruşu dağ gibi zeybeğin
- C) Ağızımda bal gibi tatlı bir türkü  
Kazanırım çocuklarıma ekmeğin parası
- D) Billur bir avize Bursa'da zaman  
Yeşil Türbe'sini gezdik dün akşam
- E) Benim de mi düşüncelerim olacaktı  
Ben de mi böyle uykusuz kalacaktım

## 1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde;

- mektep
- talebe
- hikâye
- misal

sözcüklerinden herhangi birinin eş anlamlısı yoktur?

- A) Öğrencilerimiz, kanatsız kuşlar gibidir.
- B) Öykü, uzun hayatların çok kısa özetidir.
- C) Eğitimsiz toplum, ışıksız geceye benzer.
- D) Okullarımız, en güzel eğitim yuvalarıdır.
- E) Örnek, konuyu anlamanın en iyi yoludur.

1. VİDEO

## 2. Aralarında anlam ayrıntısı bulunan, yazılışı ve okunuşu farklı olan sözcükler, yakın anlamlıdır. Bunlar çoğunlukla Türkçe sözcüklerdir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüklerden hangileri birbirlerine en yakın anlamdadır?

- A) Taze çimlere basanlar, onları çiğneyenler zabıtalardan tarafından uyarılıyor.
- B) Yaşamdaki güzellikler ve huzur, çekilen sıkıntıların ardından gelir.
- C) Pırıl pırıl gökkuşağını görmek için önce yağmuru yaşamak gerekir.
- D) İnsanın doğuştan sahip olduğu zekâ ancak kullanıldığı zaman değer kazanır.
- E) Maalesef bazı soruların cevaplarını henüz sizlere vermedik.

2. VİDEO

## 3. "İstemek" sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde "İyi ve güzel şeylerde başarılı olmak sabır ister." cümlesindekiyle aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) İçeri girmekten korkarak bahçedeki kanepeye oturmak istedi.
- B) Duygusal insan, insanlarla konuşmak yerine yalnız kalmak ister.
- C) Hafta sonu yeni gelen genel müdür beni niye ister?
- D) Yıllar sonra bir gün benden okumak için kitap istedi.
- E) Bulduğunuz yerde kalıcı olmak, çok çalışma ister.

2. VİDEO

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt (karşıt) kavramlar bir arada kullanılmamıştır?

- A) Akıllı düşman akılsız dosttan iyidir.
- B) Ölü için ağlamayın, diri için ağlayın.
- C) Gidip gelememek, gelip görmemek var.
- D) Aza kanaat etmeyen çoğu hiç bulamaz.
- E) Bugünün işini yarına bırakmamak gerekir.

3. VİDEO

## 5. Yazılışları aynı, anlamları tamamen farklı olan sözcüklere sesteş (eş sesli) sözcükler denir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde eş sesli sözcükler bir arada verilmemiştir?

- A) Hani çok seviyordun, sensiz olamam derdin  
Gittin yaban ellerde, dikenli güller derdin
- B) Anıt gibi yükselir, karşımda yüce dağlar  
Cananı bulmak için aşmıştım nice dağlar
- C) Karşılıksız sevmiştim, ummamıştım bir çıkar  
Ben artık ben değilim, beni aklından çıkar
- D) Ayrılıktan geçmiyor, tanıdığın bu süre  
Mülteci ettin beni, kalbinden süre süre
- E) Senin başında hâlâ, kavak yelleri eser  
Bense aşkına küskün, yok neşeden bir eser

4. VİDEO

## 6. Beş duyu organımızın en az birisi ile algılayabildiğimiz sözcüklere somut, algılayamadığımız fakat var olduğunu bildiğimiz sözcüklere soyut sözcükler denir.

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi soyut anlamlı sözcüktür?

- A) Hava kömür kokusuyla dolar, neredesin?
- B) Su insanı boğar, ateş yakarmış.
- C) Son ışık huzmesi girmişti camdan.
- D) Gaiplerden bir ses geldi: Bu adam!
- E) Ruhumda gizli bir emel mi arar?

5. VİDEO

7. Karanlıklar dağılırken sükûn ürperdi  
I II  
Her vagona coştı yanık yanık türküler  
III  
Masum yüzlü nefercikler bakıp gülerdi  
IV  
Ellerinde, parıldayan keskin süngüler!  
V

**Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangileri somut anlamlıdır?**

- A) I ve II B) I ve III C) I ve V  
D) II ve III E) III ve IV

5. VİDEO

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüklerden özelden genele bir durum söz konusudur?

- A) Büyüklerine, özellikle de halası ve babasına karşı özel bir saygısı vardı.  
B) Hayvanlara kötü davranan kişi; kedilere, kuşlara, kelebeklere değer veremez.  
C) Yeğenim, okulunu çok seviyor, sınıfın havasını kokluyor, koridorlarda koşturuyor.  
D) Hastanın hücrelerinde başlayan iltihap, organlara sonra da tüm vücuda yayılmış.  
E) Dünden beri yağın yağmur göllere ve derelere dönüşmeye başlamıştı.

6. VİDEO

9. Bir sözcük, anlam genişlemesi yoluyla, asıl anlamı ile olan ilişkisini kaybetmeden yeni anlamlar kazanabilir, bu sözcüklere çok anlamlı sözcük denir.

**Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi çok anlamlı sözcüğe örnek gösterilemez?**

- A) İstanbul'un pahalı semtlerinde oturmak için 3 bin lira kirayı göze almak gerekir.  
B) Telefonun bulunması iletişimin daha hızlı ve pratik olmasını sağladı.  
C) Karadeniz ağzıyla konuşan ihtiyar adamın sohbeti odadaki herkesi sarmıştı.  
D) Benden borç isteyecek yüzü kalmadığı için şimdiki sana yaklaşıyor.  
E) Binanın yapımında kullanılan mermerler Afyonkarahisar'daki taş ocaklarından çıkarılıyormuş.

7. VİDEO

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcük, nitel anlam bildirecek biçimde kullanılmıştır?

- A) Söylediği sözlerden dolayı derin bir utanç duyuyorduk.  
B) Halı dokuduğu yüksek bez tezgâhından yavaşça kalktı.  
C) Uzun boylu kadının gür sesi etrafta yankılanmaya devam etti.  
D) Pantolonun paçasını kısa kestirince onu bir kenara koydu.  
E) Apartmanımızın bahçesi küçük olduğundan orada doğru dürüst top oynayamıyoruz.

8. VİDEO

11. Eskiden "oğul" sözcüğü "kız ve erkek evlat" anlamını taşıyorken sonradan yalnız "erkek evlat" anlamında kullanılmaya başlandı. Yine "davar" sözcüğü "koyun, keçi, at, siğir, katır, eşek" gibi türleri içeriyordu. Sonradan sadece "koyun" türünü anlatır duruma geldi.

**Bu parçada anlatılan durum aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Güzel adlandırma B) Anlam genişlemesi  
C) Anlam daralması D) Anlam iyileşmesi  
E) Anlam kötüleşmesi

7. VİDEO

12. Sözcükler zaman içinde anlam bakımından değişime uğrayabilir. Geçmişte anlam çağrışımı kötü olan bir sözcük günümüzde iyi bir anlam çağrışımı kazanabilir.

**Aşağıdaki seçeneklerden hangisi bu açıklamada verilen bilgilere örnek olabilir?**

- A) Somut anlamıyla organ adı olan "yürek" sözcüğünün "cesaret" anlamı kazanarak soyut anlam yüklenmesi  
B) "Han" sözcüğünün benzetme amacıyla "dünya" sözcüğünün yerine kullanılması  
C) Eski dönemlerde kötü, fena anlamlarında kullanılan "yavuz" sözcüğünün günümüzde yiğit, mert anlamlarında kullanılması  
D) Bir ailenin oturacağı yapı anlamında kullanılan "ev" sözcüğünün aile anlamında kullanılması  
E) Akla gelen ilk anlamıyla tükenmeyi çağrıştıran "bitmek" sözcüğünün mecaz anlamda çok zayıflamak, güçsüz kalmak anlamlarını da yüklenmesi

7. VİDEO

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “göstermek” sözcüğü “birini veya bir şeyi işaretle belirtmek” anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bu kıyafet, seni ablandan daha büyük gösteriyor, emin ol!
- B) Küçük çocuk, vitrindeki oyuncacı parmağıyla gösterdi.
- C) Size kitaplarımı göstereyim, daha sonra beraber kahve içeriz.
- D) Yaptıklarımın doğru olduğunu size göstereceğim.
- E) Bu şekilde konuşması onun iyi niyetini gösteriyor.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcüğün eş anlamlısı yanlış verilmiştir?

- A) Ağır bir şey, topun üzerinden geçerek patlamasına neden oldu. (sebep)
- B) İyi bir kalbi üzme, kötü kalbi durdurmaktan daha affedilmez bir cinayettir. (türlü)
- C) Ben bir hamuru bir bal mumu gibi ezer, oynar, istediğim şekle sokardım. (biçim)
- D) Kazanmak için tüm gayretini ortaya koyan bir insanla karşı karşıyayız. (çaba)
- E) Mağlubiyet Almanya'yı karıştırmış, gazeteler Almanya'nın hezimetini yazıyor. (yenilgi)

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yazmak” sözcüğü “Çocuğu okula birkaç gün geç yazdılar.” cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Çırac okuluna yazılınca yaptığım yanışın farkına varmışım.
- B) Konuşmaları tutarlı olmayınca anladım ki çocuk sürekli yazıyor.
- C) Bir yolunu bulunca ablasına iki satır bir şeyler yazmıştı.
- D) İnsanlık namına düşündüğüm şeylerin hiçbirini yazmaya zaman bulamadım.
- E) Kimsesiz çocuklar hakkında yeni ve güzel bir makale yazdım.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük somut anlamda kullanılmıştır?

- A) Büyük bir heyecan, bir haz içinde şu satırları yazıyorum.
- B) Yağmurun altında sıcak bir yemeği saatlerce beklemişti.
- C) Ünlü şairimiz vazgeçilmez ışık olarak ayrıldı aramızdan.
- D) Ömer'in gözlerinde umutsuzluk, öfke karışımı bir ifade var.
- E) Fikirlerimiz, cılız dallar vererek hepimizin üzülmüne neden oluyor.

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “birlikte, beraberinde olma” anlamında bir söz kullanılmıştır?

- A) Eskiden beri onun çok sinirlendiği bir başka şey de aydınlıkta birilerinin gözü önünde uyumaktı.
- B) Bir ara acıkıp yanlarında getirdikleri ekmeğe peyniri yediler.
- C) Köye bu yükseklikten bakılınca birden gözlerimizin önüne serilir.
- D) Çoğu kez yan uğraş olarak oyuncular filmcilikle uğraşıyordu.
- E) Gözlerimi açınca çevremde olup bitenleri anlamaya başladım.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yanda verilen anlama uygun kullanılmamıştır?

- A) Edebiyata şiirle başlamak, büyük küçük bütün yazarlarda görülen ortak bir yöndür. (benzer)
- B) Evrak işlerine ben bakarım, hesap kitaptan kardeşim sorumludur. (ilgilenmek)
- C) Bazı akşamlar bizimki savuşur, nereye gittiğini de kimseye söylemez. (önemsemek)
- D) Akıllı insanlarız, birbirimizi boş tesellilerle aldatacak değiliz. (kandırmak)
- E) Dükkânlarını kapamışlar, akın akın şehri terk edip gidiyorlardı. (bırakmak)



**7. Aşağıdaki dizelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin sesteşi (eş sesli) yoktur?**

- I. O çay ağır akar yorgun mu bilmem?  
Mehtabı hasta mı solgun mu bilmem?
- II. Akşam, yine akşam, yine akşam  
Göllerde bu dem bir kamış olsam
- III. Gül, hasretinle, yollara tutsun kulağını  
Nergis gibi kıyamete dek çöksün intizar
- IV. Bulutlar ağlıyor, güneş yüzünü asmış  
Kelebekler kederli, kuşlar ağaca küsmüş
- V. Ben sana mecburum bilemezsin  
Adını mih gibi aklımda tutuyorum.

A) I      B) II      C) III      D) IV      E) V

- 8.** I. Yoksulları desteklemekle bugün çok iyi bir iş yaptım.  
II. Oğlunun ilgi bekleyen bakışlarını görmezden gelerek kahvaltı masasına oturdu.  
III. Tiyatroya yapılan devlet yardımlarının gerekçesi de tiyatronun eğitimle olan sıkı ilişkisine dayanmaktadır.  
IV. Ağaçların yapraklarında kalan yağmur damlaları rüzgârın da etkisiyle öğleye kadar kurudu.

**Numaralanmış cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangileri birbirine en yakındır?**

- A) I ve II      B) I ve III      C) I ve IV  
D) II ve III      E) III ve IV

**9. Aşağıdakilerden hangisinde karşıt kavramlar bir arada kullanılmıştır?**

- A) Bağına, bahçesine, suyuna, toprağına veda ederek şehre gidiyorum.
- B) İleriye bakıyorum artık geride özleyeceğim hiçbir şey yok.
- C) Bir zamanlar eğitim seminerleri ücretsiz yapılıyordu, artık ücretli yapılıyor.
- D) Dün akşam saat yedi sıralarında amcasının evine ulaştı.
- E) Kaleden sonra geriye dönerek biraz da sokaklarda dolaştık.

- 10.** Önemli bir teknolojik buluş olan otomobilin tarihi 19. yüzyılda enerji kaynağı olarak buharın kullanılmaya başlamasıyla ve içten yanmalı motorlarda petrolün kullanılmasıyla devam eder. Günümüzde alternatif enerji kaynakları ile çalışan otomobillerin üretilmesi konusunda çalışmalar hız kazanmıştır. Çok kullanılmıyor olsa da teknolojinin gelişmesiyle birlikte hibrit ve elektrikli arabalar da günümüzde kullanılmaya başlandı.

**Bu parçadaki altı çizili söz yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlelerin anlamında değişim olmaz?**

- A) ilerlemesiyle      B) artmasıyla  
C) yayılmasıyla      D) çağdaşlaşmasıyla  
E) büyümesiyle

- 11.** “Anlam genişlemesi yoluyla somut anlamlı kimi sözcükler soyut anlam kazanabilir.”

**Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili bölüm bu durumu örneklendirir?**

- A) Karlar eriyince kasabanın tüm yollarını ve evleri su bastı.
- B) Zeki ve çalışkan insanlar, hayatta hiç kimseye yem olmaz.
- C) İnsan denen varlık istemese de böyle duygulara katlanmak zorunda.
- D) Derenin kış yaz kurumayan suları böğürtlen fidanlarını yükseltmiş.
- E) Kapıları vurmadan, kartını göstermeden, kademeye aldirmeden odalara giriyor.

**12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “iyi” sözcüğü nicelik anlamıyla kullanılmıştır?**

- A) Çevremizde böyle iyi insanların olması bizim için önemli.
- B) Dostum, iyi düşünceleriyle hepimize örnek olmuştur.
- C) Sıralamalı sınavlara çok iyi çalışmazsan sınavı kazanamazsın.
- D) Geçmişte çok sıkıntı çekti ama yeni işinden iyi kazanıyormuş.
- E) Son yazısında Anadolu'yla ilgili iyi bir gözlem yapmış.

1. “Gerçek anlamıyla somut olan bazı sözcükler, cümle içerisinde soyut anlama gelecek şekilde kullanılabilirler.”

**Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde böyle bir anlam değişmesi söz konusudur?**

- A) Arabamız dağ yoluna saptığında büyük bir korku yaşadık.  
 B) Mutluluk kapısını sevgi ve hoşgörü anahtarlarıyla sonuna kadar açabilirsin.  
 C) Masanın kırılan ayağını tamir ettirmek için marangoza gitti.  
 D) Genç futbolcunun kaşında oluşan yırtıktan yine kan sızıyordu.  
 E) Giydiği gelinliğin kuyruğu o kadar uzundu ki misafirlerin kuyruğa basmaması imkânsız.

2. Şairin eserlerinde kullandığı kelimeler, anlam itibarıyla birbirine ak ile kara kadar uzak ve düşmandı; belki de ona “tezatlar şairi” denmesinin sebeplerinden biri de buydu.

**Bu cümledeki “düşman” kelimesi hangi anlamda kullanılmıştır?**

- A) Uyumsuz  
 B) Düzensiz  
 C) Tek düze  
 D) Dostça  
 E) Bilinçsiz

3. Somut olan bazı sözcükler, soyut anlama gelecek şekilde kullanılır. Örneğin “Dürüst olmak, yalan söylememek yürek ister.” cümlesindeki somut olan “yürek” kelimesi soyut olan “cesaret” kelimesinin yerine kullanılmıştır.

**Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime, bu açıklamayı örneklendirmektedir?**

- A) Ateş yakmak için kuru odun getirin.  
 B) Soğuk su içince midesi ağrıdı.  
 C) Üç yıl geçmişti ama çok sıcak karşılandı.  
 D) Komşumuz yürekli bir insandı.  
 E) Büyük dalgalar gemiyi batırmıştı.

4. İyilik ve güzellik basittir. Bunları yaratmak için sandığımız kadar malzemeye ve zamana ihtiyacımız yok. Kötülük zaman alan bir şeydir, ---- enerji gerektirir. Bir gün gelecek hem kendimizi, hem birbirimizi affetmek zorunda kalacağız. Korkuyla hiçbir insan doğru şeyler yapamaz.

**Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümleye “epeyce” anlamı kazandırılmış olur?**

- A) hayli  
 B) lâkin  
 C) çünkü  
 D) bu şekilde  
 E) zira

5. **Aşağıdakilerin hangisinde “İnşaatın kaba işleri bitti.” cümlesindeki “kaba” sözcüğünün zıt anlamlısı olan bir sözcük kullanılmıştır?**

- A) Sert davranışları yüzünden çevresinde kimse kalmamıştı.  
 B) Salonun ortasındaki yumuşak halılar bize rahatlık veriyor.  
 C) Yumuşak huylu bir insana söylenecek kötü söz onu incitir.  
 D) Hikâyelerindeki gibi konferanslarında da ince bir espri gizliydi.  
 E) Gelinine ince bir işçilikle yapılmış pahalı bir yüzük almıştı.

6. Doğu ile Batı arasında başlıca kapı durumunda olan Efes, önemli bir liman kentiydi. Bu konumu Efes'in çağının en önemli politika ve ticaret merkezi olarak gelişmesini ayrıca Roma Devri'nde Asia eyaletinin başkenti olmasını sağlamıştır. Bundan dolayı Efes, yıllarca yakın şehirlere kapalı yaşamıştır.

**Bu parçadaki altı çizili sözcüğün yerine getirilebilecek en uygun sözcük aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) herkesten uzak  
 B) kaygılı  
 C) küskün  
 D) çekimser  
 E) kendi dünyasında

7. Arapçadan dilimize geçen ve "akıllılar" anlamını taşıyan "ukala" sözcüğü bugün "kendini akıllı ve bilgili sanan, bilgiçlik taslayan" anlamında kullanılmaktadır. Başlangıçta iyi bir anlam taşıyan bir sözcüğün zaman içinde kötü bir anlamı karşılayacak hâle gelmesine .... adı verilir.

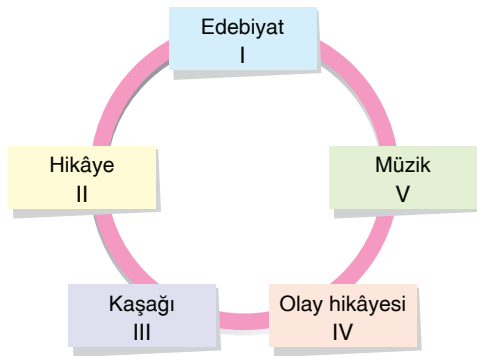
**Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) anlam kötüleşmesi  
B) anlam iyileşmesi  
C) anlam değişmesi  
D) anlam daralması  
E) anlam genişlemesi

8. Aşağıdaki altı çizili sözlerden hangisi anlamca ötekilerinden farklıdır?

- A) Türkiye'nin ekmek israfı yüzünden her yıl çöpe attığı para yaklaşık olarak 9 milyar liradır.  
B) Araştırmalar göstermiştir ki eğitim süresini bir yıl azaltmak, bu işe ayrılan paranın hemen hemen üçte biri kadar bir tasarruf sağlamaktadır.  
C) Eğitim düzeyi yükseldikçe çalışan bireyin verimliliği neredeyse yüzde on artmaktadır.  
D) Az gelişmiş ülkelerin çoğunda ulusal gelirin aşağı yukarı yüzde beşi eğitime ayrılmaktadır.  
E) Aynı işi yapan, aynı yaş ve iş deneyimine sahip iki kişiden yabancı dil bileni, öbüründen daha verimli olur.

- 9.



**Yukarıdaki diyagramda genelden özele bir sıralama yapıldığında numaralı kavramlardan hangisi yer almaz?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Yeni kavramların adlandırılmasında vücuttaki organların isimlerinden de yararlanır. Bu şekilde oluşturulan yeni sözcüklere "yakıştırmaca" denir.

**Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yakıştırmaca bir sözcük kullanılmamıştır?**

- A) Masanın ayakları çok uzun olduğu için çocuk masaya ulaşamamış.  
B) Gözlüklerini çıkarıp masanın gözüne koyduktan sonra geriye yaslandı.  
C) Kendisine sunulan tüm imkânları elinin tersiyle itti.  
D) Kapının kolu arızalanınca içeride kilitli kaldık.  
E) Çivinin başı kırılınca çiviye tekrardan çıkarmak mümkün olmadı.

11. 1950'lere gelindiğinde epey mesafe kaydetmiş olan genetik bilimindeki gelişmeler, arkeogenetik alanında da --- olmuş, biyokimya çalışmaları --- daha da fazla veri elde etmek mümkün olmuştur.

**Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) etkili - ilerledikçe  
B) faydalı - geliştikçe  
C) gelişmeler - çoğaldıkça  
D) ilerleme - sebebiyle  
E) büyüme - gereğinden

12. Eski Türkçede fena, kötü anlamında kullanılan yabız kelimesinin yavuz biçimini aldıktan sonra yaman, yiğit anlamında kullanılması --- olarak adlandırılır.

**Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) anlam kötüleşmesi  
B) anlam daralması  
C) anlam genişlemesi  
D) anlam iyileşmesi  
E) anlam değişmesi

1. Tek bir sözcükle anlatılabilecek bir kavramı, yaygın kullanımını olan birden fazla sözcükle anlatmaya “dolaylama” denir.

**Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylama yoktur?**

- A) Yavru Vatan’a gitmek için bir bilet aldı.  
B) Balık denince aklıma turna balığı gelir.  
C) Meşin yuvarlağı penaltı noktasına dikti.  
D) Ormanlar kralı, pek çok masalın ana kahramanı olarak karşımıza çıkar.  
E) Ege’nin İncisi bu yıl büyük bir organizasyona hazırlanıyor.

1. VİDEO

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde güzel adlandırmaya yer verilmiştir?

- A) Damdan düşer gibi söz söylemene dayanamıyorum artık.  
B) Kırk kişilik yemeği bir kişinin tüketmesi doğru değildir.  
C) Yenilenen telefonu aynı arızayı verince canı sıkılmıştı doğrusu.  
D) Ünlü sanatçı, son yolculuğuna uğurlanırken sevenleri gözyaşlarını tutamadı.  
E) Kışın güvenle yürümek için tabanı dişli ayakkabı tercih edilmeli.

2. VİDEO

3. Doğadaki birtakım seslerin taklit edilmesiyle türetilen sözcüklere yansıma adı verilir.

**Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma bir sözcüğe yer verilmiştir?**

- A) Komşusunun arabasını görünce kendisini alması için işaret etti.  
B) Tavandan güvercinlerin ayak tıkırtısını dinlemeye başladı.  
C) Duygu seline kapıldığı zamanlarda ağlamaya duruyor.  
D) Kapı önlerine konan çöplerin kokusundan rahatsız olmuştu.  
E) Bazı insanlara göre yakıştırmaya tam da ona uygun denecek cinsten.

3. VİDEO

4. Aşağıdaki ikilemelerden hangisi oluşum yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Öğretmenim akıllı uslu bir çocuk olduğumu söyledi.  
B) Okulda kılık kıyafet kurallarına uymayanlar disipline gönderiliyor.  
C) Bize doğru hızla gelen araçtan koşa koşa kaçtık.  
D) Senden ses seda çıkmayınca plan yapmaktan vazgeçtik.  
E) Güçlü kuvvetli duruşuyla herkesi kendine hayran bıraktı.

4. VİDEO

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kara çalmak, iftira atmak” anlamında bir deyim kullanılmıştır?

- A) O, dili sivri biriydi, sevmediği insanları hemen iğnelendi.  
B) Fabrikanın birine kapağı atmış, orada çalışmaya başlamıştı.  
C) Onlarla bu konuda baş etmek zordu, istemedikleri adamlara hemencecik çamur atıverirlerdi.  
D) Müşterilerine böyle suratsız davranırsan sinek avlayacağın belli.  
E) Onu kızdırmamaya bak, ağzına ne gelirse sayar, insan içinde seni rezil eder.

5. VİDEO

6. Aşağıdaki cümlelerde geçen deyimlerden hangisi “şiddetle arzu etmek, çok istemek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Kültürel değerlerimizin can çekişiyor olmasına kayıtsız kalamazdım.  
B) Akdeniz’in eşsiz manzarası cana can katıyordu.  
C) Yaz gelsin de tatile gidelim diye can atıyorum.  
D) Senelerdir canını dişine takarak bu iş üzerinde çalıştı.  
E) İşçiler canları çıkana kadar madende çalıştırılıyor ve herkes buna göz yumuyor.

5. VİDEO